

รายงานการไปฝึกอบรม ดูงาน ประชุม / สัมมนา
ตามระเบียบมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ว่าด้วยการให้ทุนฝึกอบรม ดูงาน
และประชุมทางวิชาการแก่บุคลากรของมหาวิทยาลัย

---

2. รายงานการเข้าร่วมฝึกอบรม

2.1 โครงการฝึกอบรมหลักสูตร “Climate Change Courses and Programs for Professionals” ณ Chester University สหราชอาณาจักร

2.2 รูปแบบ/วิธีการประชุม

- 1) การอบรมภาคบรรยาย
- 2) การศึกษาดูงาน
- 2) การนำเสนอผลงาน

2.3 ผลการประชุม (สรุปสาระสำคัญที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุม)

2.3.1 Climate change and agriculture การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเกษตร

การเกษตร

สภาพภูมิอากาศมีผลกระทบโดยตรงต่อการผลิตทางการเกษตรอย่างชัดเจนในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา องค์ประกอบก้าวในขั้นบรรยายของโลกกำลังมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ โดยส่วนใหญ่เกิดจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เพิ่มขึ้นจากภาคพัลส์งาน อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม การตัดไม้ทำลายป่าในวงกว้าง รวมถึงการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและแนวปฏิบัติในการจัดการที่ดินอย่างรวดเร็ว กิจกรรมมนุษย์วิทยาเหล่านี้ส่งผลให้มีการปล่อยก๊าซกัมมันตภาระสีเพิ่มขึ้น กล่าวคือ คาร์บอนไดออกไซด์ (CO_2) มีเทน (CH_4) และไนโตรออกไซด์ (N_2O) หรือที่รู้จักกันทั่วไปในชื่อ 'ก๊าซเรือนกระจก (GHGs)' ก๊าซเรือนกระจกเหล่านี้ดักจับการแพร่องสีอินฟราเรดที่ส่งออกไปจากพื้นผิวโลกและทำให้อุณหภูมิของบรรยากาศสูงขึ้น อุณหภูมิเฉลี่ยทั่วโลกในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 ซึ่งเป็นผลมาจากการสะสมของก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ เพิ่มขึ้น $0.4\text{--}0.7^\circ\text{C}$ ซึ่งสูงกว่าที่บันทึกไว้เมื่อปลายศตวรรษที่ 19 ในช่วง 50 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อุณหภูมิอยู่ที่ $0.13^\circ\text{C}/\text{ทศวรรษ}$ ในขณะที่อุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นในช่วงหนึ่ง

ทศวรรษครึ่งที่ผ่านมานั้นสูงขึ้นมาก คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้คาดการณ์ว่าอุณหภูมิจะเพิ่มขึ้นระหว่าง 1.1°C ถึง 6.4°C ภายในปลายศตวรรษที่ 21 ภาวะโลกร้อนคาดว่าจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอื่นๆ ในระดับภูมิภาคและระดับโลก เช่น ปริมาณน้ำฝนความชื้นในดิน และระดับน้ำทะเล มีรายงานว่าทั้งปัจจุบันก็อยู่ ลดลงเข่นกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีความพยายามร่วมกันในการบรรเทาและปรับตัวเพื่อลดความเสี่ยงของการเกษตรต่อผลกระทบด้านลบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและทำให้มีความยั่งยืนมากขึ้น

ก้าวเรือนกระจกที่สำคัญสามชนิด ได้แก่ คาร์บอนไดออกไซด์ มีเทน และไนตรัสออกไซด์ นอกเหนือจากคลอร์ฟลูออโรคาร์บอน คาร์บอนไดออกไซด์: แหล่งที่มาหลักของการปล่อยก้าวคาร์บอนไดออกไซด์คือการสลายตัวของอินทรีย์วัตถุ ไฟป่า การปะทุของภูเขาไฟ การเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล การตัดไม้ทำลายป่า และการเปลี่ยนแปลงการใช้ดิน เกษตรกรรมยังมีส่วนทำให้เกิดการปล่อย CO₂ แต่ไม่ถือว่าเป็นแหล่งที่มาสำคัญของก้าวเรือนกระจกที่สำคัญนี้ ภายใต้ภาคเกษตรกรรม ดินเป็นปัจจัยหลักที่มีปัจจัยต่างๆ เช่น เนื้อสัมผัสของดิน อุณหภูมิ ความชื้น pH และ C และ N ที่มีอยู่ ซึ่งมีอิทธิพลต่อ CO และการปล่อยก้าวเรือนกระจกจากดิน การปล่อย CO นั้นมาจากดินที่ได้รับมากกว่าจากดินที่ไม่ถูกربกวน (ไม่ได้พรวน) อุณหภูมิมีผลผลกระทบอย่างเห็นได้ชัดต่อ CO วิวัฒนาการจากดินโดยมีอิทธิพลต่อการหายใจของรากและดิน อาจกล่าวได้ว่าพืช มหาสมุทร และปฏิวัติภูมิศาสตร์เป็นแหล่งกักเก็บก้าวคาร์บอนไดออกไซด์ที่สำคัญ มีเทน: มีเทนมีประสิทธิภาพเป็นก้าวกักความร้อนมากกว่า CO₂ ประมาณ 25 เท่า แหล่งที่มาหลักของมีเทน ได้แก่ พื้นที่ชุ่มน้ำ การสึ่อมโทรมของสารอินทรีย์ ก้าวธรรมชาติและน้ำมัน การเผาชีมวล การเผาปลูกข้าว วัว และการฝังกลบขยะ แหล่งที่มาหลักของมีเทนจากการเกษตร ได้แก่ กระบวนการย่อยอาหารของสัตว์ การปลูกข้าว ตลอดจนการเก็บและการจัดการมูลสัตว์ การกำจัดในชั้นสตราโตสเฟียร์และดินเป็นแหล่งกักเก็บก้าวมีเทนที่สำคัญ ในสัตว์เคี้ยวเอื้อง มีเทนถูกผลิตขึ้นเป็นผลพลอยได้จากการย่อยอาหารในกระบวนการเผารูumen ภายใต้สภาพไร้ออกซิเจน นอกจากนี้ มีเทนยังก่อตัวในดินผ่านกิจกรรมการเผาslashของกลุ่มแบคทีเรียขนาดเล็กแต่มีความเฉพาะเจาะจงสูงที่เรียกว่า 'มีทาโนเจน' กิจกรรมของพวกเขามีเพิ่มขึ้นในสภาพที่จมอยู่ใต้น้ำและไร้ออกซิเจนซึ่งพัฒนาขึ้นในน้ำข้าวพื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งจำกัดการขนส่งออกซิเจนลงสู่ดิน และกิจกรรมของจุลินทรีย์ทำให้ดินที่มีน้ำอิ่มตัวแทบไม่มีออกซิเจน ดินที่ดอนเป็นดินที่ไม่ผลิตมีเทนออกมา การจัดการน้ำจึงมีบทบาทสำคัญในการปล่อยก้าวมีเทนจากดิน

ไนตรัสออกไซด์: ในฐานะที่เป็นก้าวเรือนกระจก ไนตรัสออกไซด์จึงมีประสิทธิภาพมากกว่า CO₂ ถึง 298 เท่า ป่าไม้ ทุ่งหญ้า มหาสมุทร ดิน ปุ๋ยในโตรเจน และการเผาไหม้ชีมวลและเชื้อเพลิงฟอสซิล เป็นแหล่งสำคัญของไนตรัสออกไซด์ ในขณะที่ถูกกำจัดออกโดยออกซิเดชันในชั้นสตราโตสเฟียร์ ดินมีส่วนทำให้เกิดการปล่อยก้าวในไนตรัสออกไซด์ในปริมาณมากที่สุด แหล่งที่มาหลักคือการเผาปลูกดิน การใช้ปุ๋ย และปุ๋ยกอก และการเผาไหม้สัดสูอินทรีย์และเชื้อเพลิงฟอสซิล จากมุ่งมองทางการเกษตร การปล่อยก้าว

ในตรัสรอกไชร์จากดินแสดงถึงการสูญเสียในโตรเจนในดิน ส่งผลให้ประสิทธิภาพการใช้ไนโตรเจนลดลง แนวทางปฏิบัติในการจัดการพืชผลที่เหมาะสมซึ่งนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ N ถือเป็นกุญแจสำคัญในการลดการปล่อยก๊าซในตรัสรอกไชร์ การจัดการธาตุอาหารเฉพาะสถานที่ การวางแผนปุ๋ย และประเภทของปุ๋ยที่เหมาะสมจะจัดหาธาตุอาหารให้สอดคล้องกับความต้องการของพืชได้ดีขึ้น จึงช่วยลดการปล่อยก๊าซในตรัสรอกไชร์

2.3.2 Impacts of climate change on agriculture: ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการเกษตร:

การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกอาจส่งผลกระทบต่อการเกษตรกรรมทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพืชผล ดิน ปศุสัตว์ และแมลงศัตรูพืช การเพิ่มขึ้นของระดับcarbon dioxide ในบรรยากาศจะส่งผลต่อการปฏิสัมพันธ์ต่อพืชที่มีต่อ C₃ ซึ่งเป็นเส้นทางการสังเคราะห์แสง และด้วยเหตุนี้จึงจะส่งเสริมการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิ ขึ้นอยู่กับอุณหภูมิโดยรอบในปัจจุบันลดระยะเวลาของพืช เพิ่มอัตราการหายใจของพืช การเปลี่ยนแปลงการแบ่งส่วนการสังเคราะห์แสงเป็นผลิตภัณฑ์ทางเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อการอยู่รอดและการกระจายตัวของประชากรศัตรูพืช เร่งการทำให้ธาตุอาหารเป็นแร่ธาตุในดิน ลดประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ย และ เพิ่มอัตราการคายระเหย ทางอ้อมอาจมีผลกระทบอย่างมากต่อการใช้ที่ดินเนื่องจากการละลายของทิ่มะ ความพร้อมของน้ำชลประทาน ความและความรุนแรงของความแห้งแล้งและน้ำท่วมระหว่างและในฤดู การเปลี่ยนแปลงอินทรีย์วัตถุในดิน การพังทลายของดิน การเปลี่ยนแปลงลักษณะของศัตรูพืช การลดลงของพื้นที่เพาะปลูกเนื่องจากการจมของพื้นที่ชายฝั่งทะเล และความพร้อมของพลังงาน ปัจจัยกำหนดการจัดหาอาหารที่สำคัญพอย กันคือสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงนโยบายของรัฐบาล ความพร้อมของเงินทุน ราคากลางและผลตอบแทน โครงสร้างพื้นฐาน การปฏิรูปที่ดิน และการค้าระหว่างประเทศและภายในชาติที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความรุนแรงของความแห้งแล้งและน้ำท่วมระหว่างและในฤดู การเปลี่ยนแปลงอินทรีย์วัตถุในดิน การพังทลายของดิน การเปลี่ยนแปลงลักษณะของศัตรูพืช การลดลงของพื้นที่เพาะปลูกเนื่องจากการจมของพื้นที่ชายฝั่งทะเล และความพร้อมของพลังงาน ปัจจัยกำหนดการจัดหาอาหารที่สำคัญพอย กันคือสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงนโยบายของรัฐบาล ความพร้อมของเงินทุน ราคากลางและผลตอบแทน โครงสร้างพื้นฐาน การปฏิรูปที่ดิน และการค้าระหว่างประเทศและภายในชาติที่อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

1. Reduction in Crop Yield การลดผลผลิตพืชผล:

การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยที่สูงกว่าระดับเกณฑ์จะส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลง การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิตามที่สุดมีความสำคัญมากกว่าการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิสูงสุด ตัวอย่างเช่น ผลผลิตเมล็ดข้าวลดลง 10% ทุกๆ 1°C ที่เพิ่มขึ้นในอุณหภูมิตามที่สุดของฤดูปลูกที่สูงกว่า 32 °C

2. Shortage of Water การขาดแคลนน้ำ:

อุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้เกิดการขาดแคลนน้ำมากขึ้นและความต้องการน้ำชลประทานก็เพิ่มขึ้น อุณหภูมิอากาศที่เพิ่มขึ้นจะนำไปสู่การขยายตัวของน้ำในพื้นที่ทางใต้ของอุณหภูมิ 40° N ในทำนองเดียวกัน การขาดแคลนน้ำเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะส่งผลให้ผลิติตข้าวสุทธิในอินเดียลดลงประมาณ 20%

3. Irregularities in Onset of Monsoon, Drought, Flood and Cyclone: ความผิดปกติในการโจรตีของมรสุม ภัยแล้ง น้ำท่วม และพายุไซโคลน:

เกษตรกรรมของอินเดียขึ้นอยู่กับการโจรตี การถอย และขนาดของฝนมรสุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่ได้รับน้ำฝนทางตะวันออก ตะวันออกเฉียงเหนือ และทางใต้ของอินเดีย ผู้สร้างแบบจำลองสภาพภูมิอากาศและเอกสารของ IPCC ได้คาดการณ์ถึงความเป็นไปได้ที่จะเพิ่มความแปรปรวนของการไหหลีเวียนของลมมรสุมในเอเชียในโลกที่อุ่นขึ้น แม้จะมีการขยายพื้นที่ชลประทาน ภัยแล้ง เกิดจากการไม่เพียงพอและการกระจายตัวของฝนที่ไม่สม่ำเสมอ ยังคงเป็นความผิดปกติของภูมิอากาศที่สำคัญที่สุด ซึ่งมีอิทธิพลต่อการผลิตทางการเกษตรในอินเดีย ความรุนแรงของภัยแล้งจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในโลกที่ร้อนขึ้น น้ำท่วมที่รุนแรงและบ่อยครั้งเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะเป็นปัญหาสำคัญในอนุทวีปอินเดีย

4. Rise in Sea Level ระดับน้ำทะเลสูงขึ้น:

ในเอเชียใต้ ตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียตะวันออก ประมาณ 10% ของการผลิตข้าวในภูมิภาคซึ่งเพียงพอที่จะเลี้ยงประชากร 200 ล้านคน มาจากพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อระดับน้ำทะเลจะสูงขึ้น 1 เมตร การสูญเสียที่ดินโดยตรงรวมกับสภาพไฮดรอลิกที่ไม่เอื้ออำนวยอาจทำให้ผลผลิตข้าวลดลง 4% หากไม่มีมาตรการปรับตัว ซึ่งเป็นอันตรายต่อความมั่นคงทางอาหารของประชาชนอย่างน้อย 75 ล้านคน การรุกล้ำของน้ำเค็มและการทำให้ดินเค็มเป็นข้อกังวลอีก ๑ ต่อผลผลิตทางการเกษตร

5. Decline in Soil Fertility ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง:

อุณหภูมิของดินส่งผลต่ออัตราการย่อยสลายอินทรีย์ต่ำและ การปลดปล่อยธาตุอาหาร ที่อุณหภูมิสูง แม้ว่าความพร้อมใช้ของธาตุอาหารจะเพิ่มขึ้นในระยะสั้น แต่ปริมาณอินทรีย์ต่ำในระยะยาวจะลดลง ส่งผลให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินลดลง

6. Loss of Biodiversity การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ:

คาดว่าชนิดพันธุ์สัตว์และพืชจะหายไปในอัตราที่รวดเร็วกว่าบันทึกทางประวัติศาสตร์ประมาณ 100 เท่า ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการของมนุษย์ การประเมินโดยละเอียดของไฟรเมต 394 สายพันธุ์ตั้งแต่เมริกาใต้ไปจนถึงอินโด네ีย ระบุว่า 29% ตกอยู่ในอันตรายที่จะหายไปเนื่องจากการล่าสัตว์ การสูญเสียถาวรที่อยู่ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

7. Pests, Weeds and Diseases แมลงศัตรูพืช วัชพืช และโรค :

เมื่ออุณหภูมิเพิ่มขึ้น แมลงศัตรูพืชจะมีจำนวนมากขึ้นผ่านกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ได้แก่ การขยายขอบเขตและการเปลี่ยนแปลงทางสรีริวิทยา ตลอดจนอัตราการพัฒนาประชากร การเจริญเติบโต การอพยพ และการอยู่ในช่วงฤดูหนาวที่เพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงความสมดุลระหว่างแมลงศัตรูพืช ศัตรูธรรมชาติ และโภสต์ของพวงมัน การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิจะเอื้อต่อการพัฒนาของแมลงและการอยู่รอดในฤดูหนาว ความเข้มข้นของคาร์บอนไดออกไซด์ ในบรรยากาศที่เพิ่มขึ้นอาจทำให้คุณภาพอาหารของแมลงที่เลี้ยงพืชลดลง อันเป็นผลมาจากระดับไนโตรเจนทางใบที่ลดลง ระบาดวิทยาของโรคพืชจะมีการเปลี่ยนแปลง การพยากรณ์การระบาดของโรค จะยกขึ้นในช่วงที่สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสภาพอากาศไม่แน่นอน ความไม่แน่นอน ด้านสิ่งแวดล้อมและอุบัติการณ์ของสภาพอากาศที่รุนแรงที่เพิ่มขึ้นอาจลดประสิทธิภาพของสารกำจัดศัตรูพืชในศัตรูพืชเป้าหมายหรือส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บต่อสิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่เป้าหมายมากขึ้น

ความท้าทายหลักของการปรับตัวและการบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตรกรรมคือการผลิตอาหารมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น ภายใต้สภาวะการผลิตที่ผันผวนมากขึ้น และด้วยการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่สิ่งแวดล้อมและการลดต้นทุนอาหาร เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อความพร้อมของปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะน้ำในหลายพื้นที่ ประสิทธิภาพการใช้ปัจจัยการผลิตจึงต้องเพิ่มขึ้นตามความต้องการในการผลิตเหล่านี้ นโยบายการปล่อยก๊าซcarbon อาจสนับสนุนหรือบังคับให้ผู้ผลิตตระหนักรู้ถึงการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็น "ปัจจัยนำเข้า" ที่สำคัญและมีค่าใช้จ่ายสูงในกระบวนการผลิตไปพร้อมๆ กัน และเปิดโอกาสและสิ่งจูงใจใหม่ๆ ในการลดก๊าซเรือนกระจกในฟาร์ม ผู้ผลิตจะต้องต่อสู้กับความต้องการที่เพิ่มขึ้นและสิ่งจูงใจที่เปลี่ยนแปลงไปตามกลไกสภาวะการผลิตที่ผันผวนมากขึ้น เทคโนโลยีการเกษตรจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ผู้ผลิตสามารถแข่งขันกับความท้าทายหลักเหล่านี้ได้ เนื่องจากการเกษตรเชื่อมโยงอย่างแยกไม่ออกกับสภาพภูมิอากาศและการตอบรับในทั้งสองทิศทาง เทคโนโลยีการเกษตรส่วนใหญ่จึงมีการเชื่อมโยงสภาพภูมิอากาศโดยตรงหรือโดยอ้อม เทคโนโลยีใหม่ส่วนใหญ่เปลี่ยนแปลงการใช้ปัจจัยการผลิตในฟาร์ม บอยครั้งในลักษณะที่เปลี่ยนแปลงผลกระทบของสภาพอากาศต่อการผลิตและการผลิตต่อการปล่อยก๊าซcarbon แม้ว่าเทคโนโลยีทางการเกษตรส่วนใหญ่จะมีผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศ แต่ก็มีอยู่ไม่นักของเทคโนโลยีปัจจุบันและที่เกิดขึ้นใหม่ที่มีความเกี่ยวข้องโดยเฉพาะกับการเกษตรของประเทศไทยกำลังพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในส่วนนี้ เราจะอธิบายเทคโนโลยีบางส่วนเหล่านี้เพื่อหารือเกี่ยวกับการพิจารณาด้านนโยบายและสถาบันในส่วนต่อไป

2.3.3 Mitigation Strategies to Climate Change กลยุทธ์การบรรเทาผลผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ:

ยุทธศาสตร์การลดการปล่อยก๊าซมีเทนจากข้าวการเพาะปลูกอาจมีการเปลี่ยนแปลงในการจัดการน้ำโดยเฉพาะส่งเสริมการเติมอากาศกลางฤดูโดยการระบายน้ำในระยะสั้น การปรับปรุงการจัดการอินทรีย์วัตถุโดยส่งเสริมการย่อยสลายแบบใช้ออกซิเจนโดยการมักหรือผสมลงในดินในช่วงออกฤดูระยะเวลาระบายน้ำ การใช้พื้นที่น้ำที่มีขอบน้อยกิจกรรมออกซิเดชันของรากสูงและดันการเก็บเกี่ยวสูงและการประยุกต์ใช้ของมูลสัตว์มัก เช่น สารละลายก๊าซชีวภาพ แทนปุ๋ยมักที่ไม่มักปุ๋ยกอก การปล่อยก๊าซมีเทนจากสัตว์เคี้ยวเอื่องสามารถลดลงได้โดยการเปลี่ยนองค์ประกอบอาหารเพื่อลดเปอร์เซ็นต์ซึ่งถูกเปลี่ยนเป็นมีเทนหรือเพื่อปรับปรุงนมและเนื้อสัตว์ผลผลิตแนวทางการจัดการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการลดก๊าชในตัวส่วนการปล่อยออกไซด์เป็นการจัดการสารอาหารเฉพาะสถานที่และมีประสิทธิภาพ ทำการปล่อยก๊าชเรือนกระจกสามารถลดลงได้ด้วยสารยับยั้งในตระพิเศษ เช่น ในตราไฟริน และได้ใช้แอนไดเอโอดี(DCD) มีพีบางชนิดที่ได้มาจากการอินทรีย์ เช่น น้ำมัน sezalde เก็สะเดา และสารสกัดจากเมล็ดควรันจายสามารถทำหน้าที่เป็นตัวยับยั้งในตระพิเศษได้ การลดการปล่อย CO₂จากการเกษตรสามารถทำได้โดยการเพิ่มการกักเก็บคาร์บอนในดินโดยการควบคุมความชื้นและอุณหภูมิของดิน การกันพื้นที่เกษตรกรรมส่วนเกิน และการฟื้นฟูคราร์บอนในดินบนดินแทนที่เสื่อมโทรม แนวทางปฏิบัติด้านการจัดการดินลดลง การไถพรุน การใส่ปุ๋ย การรวมสารตกค้าง การปรับปรุงความหลากหลายทางชีวภาพในดิน การรวมตัวแบบจุลภาคและการคลุมดินสามารถมีบทบาทสำคัญในการแยกการรับอนในดิน

Adaptation Strategies to Climate Change กลยุทธ์การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ :

เพื่อจัดการกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กลยุทธ์การปรับตัวที่มีศักยภาพได้แก่ การพัฒนาพื้นที่ที่ทนต่อความเครียดจากความร้อนและความเค็ม และทนต่อน้ำท่วมและภัยแล้ง การปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติในการจัดการพืชผล การปรับปรุงการจัดการน้ำ การใช้เทคนิคฟาร์มใหม่ๆ เช่น เทคโนโลยีการอนุรักษ์ทรัพยากร (RCTs) การกระจายพื้นที่พืชผล การปรับปรุงการจัดการศัตรูพืช การพยากรณ์อากาศที่ดีขึ้น และการป้องกันพืชผล และการควบคุมความรู้ด้านเทคนิคของชนพื้นเมืองของเกษตรกร บางส่วนของกลยุทธ์เหล่านี้มีการกล่าวถึงด้านล่าง

1. การพัฒนาลักษณะ พื้นที่ และพืชผลใหม่ๆ :

การพัฒนาพื้นที่ใหม่ที่มีศักยภาพให้ผลผลิตสูงขึ้นและต้านทานต่อความเครียดต่างๆ (ภัยแล้ง น้ำท่วม ความเค็ม) จะเป็นกุญแจสำคัญในการรักษาเสถียรภาพของผลผลิต การปรับปรุงพื้นที่ที่สำคัญเพื่อให้ทนต่อความร้อนและความเครียดควรเป็นหนึ่งในเป้าหมายของโครงการปรับปรุงพื้นที่ ในทำนองเดียวกัน การพัฒนาความอดทนต่อความเครียดที่เกิดจากสิ่งมีชีวิตหลายชนิดตามที่เกิดขึ้นในธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญ

กลไกการทบทวนความเครียดที่เกิดจากสิ่งมีชีวิตเป็นลักษณะเชิงปริมาณในพืช เชือพันธุกรรมที่มีความทบทวนต่อความเครียดจากปฏิกิริยาออกซิเดชันที่สูงกว่าอาจถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้ เมื่อจากความทบทวนต่อความเครียดจากปฏิกิริยาออกซิเดชันเป็นตัวอย่างหนึ่งที่กลไกการป้องกันของพืชมุ่งเป้าไปที่ความเครียดที่เกิดจากสิ่งมีชีวิตหลายอย่าง เช่นเดียวกับความพยายามในการวิจัยเกี่ยวกับการแปลงข้าวจาก C เป็น C การปลูกพืช ควรดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้รังสีของพืชอื่นๆ เช่นกัน มีความพยายามปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้น้ำและการใช้ไนโตรเจนมาเป็นเวลานาน ความพยายามเหล่านี้ถือว่ามีความเกี่ยวข้องมากขึ้นในสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เนื่องจากแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีแนวโน้มที่จะลดน้อยลงในอนาคต ประสิทธิภาพการใช้ไนโตรเจนอาจลดลงภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เนื่องจากอุณหภูมิสูงและเหตุการณ์ฝนตกหนักทำให้เกิดการระเหยและการสูญเสียการระดับ นอกจากนี้ สำหรับการใช้ประโยชน์จากผลประโยชน์ของ CO ที่เพิ่มขึ้น ความเข้มข้น ความต้องการไนโตรเจนของพืชผลมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเกษตร

ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องปรับปรุงประสิทธิภาพของراكในการชุดน้ำและการฤดูซึ่มสารอาหาร การใช้ประโยชน์จากพันธุวิศวกรรมสำหรับ ปรามิดของยีนส์ กลายเป็นสิ่งจำเป็นในการรวบรวมลักษณะที่ต้องการทั้งหมดในโรงงานเดียวเพื่อให้ได้ 'ประเภทพืชในอุดมคติ' ซึ่งอาจเป็นจีโนไทป์ที่ทนต่อสภาพอากาศที่ไม่พึงประสงค์ เกษตรกรจำเป็นต้องได้รับพันธุ์ที่มีฐานพันธุกรรมในวงกว้าง กระบวนการปรับตัวสามารถเสริมความแข็งแกร่งได้ด้วยพันธุ์พันธุ์ใหม่ที่ต้องทนต่อความแห้งแล้ง ความร้อน และความเค็ม จึงลดความเสี่ยงของความผิดปกติของสภาพภูมิอากาศ ในทำนองเดียวกัน การพัฒนาพันธุ์ก็เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อชดเชยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการลดระยะเวลาปลูกและสภาพแวดล้อมการผลิตที่ไม่แน่นอนอื่นๆ เกษตรกรสามารถสร้างเสถียรภาพของระบบการผลิตได้ดีขึ้นด้วยตัวตัวเลือกทางเทคโนโลยี

2. การกระจายพันธุ์พืช:

ความหลากหลายของพันธุ์พืชและปศุสัตว์ รวมถึงการทดสอบประเภทพืช พันธุ์ ลูกผสม และพันธุ์สัตว์ด้วยพันธุ์ใหม่ที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ทนต่อความแห้งแล้งหรือความร้อนที่สูงขึ้น กำลังได้รับการสนับสนุนว่ามีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตเมื่อเพชญ์กับความเครียดจากอุณหภูมิและความชื้น ความหลากหลายในโครงสร้างและองค์ประกอบทางพันธุกรรมของเมล็ดพันธุ์ได้รับการยอมรับว่าเป็นการป้องกันโรคและแมลงศัตรุพืชที่รบกวนและอันตรายจากสภาพอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ความต้องการสินค้าอาหารที่มีมูลค่าสูง เช่น ผลไม้ ผัก ผลิตภัณฑ์นม เนื้อสัตว์ ไข่ และปลา กำลังเพิ่มขึ้นเนื่องจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นและการขยายตัวของเมือง นี้เป็นการลดความต้องการข้าวและข้าวสาลีแบบตั้งเดิม การกระจายความเสี่ยงจากข้าว-ข้าวสาลีไปสู่สินค้าโภคภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงจะช่วยเพิ่มรายได้และส่งผลให้การใช้น้ำและปุ๋ยลดลง อย่างไรก็ตาม มีความจำเป็นต้องวัดผลกระทบของการกระจายพันธุ์พืชที่มี

ต่อรายได้ การจ้างงาน สุขภาพของดิน การใช้น้ำ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ข้อจำกัดที่สำคัญของการกระจายความหลากหลายคือมีค่าใช้จ่ายสูงในแต่ละโอกาสในการสร้างรายได้ที่เกษตรกรรมเลี้ยง กล่าวคือ การเปลี่ยนพืชผลอาจมีราคาแพง ทำให้การกระจายพันธุ์พืชโดยทั่วไปมีผลกำไรน้อยลงมากกว่าความเชี่ยวชาญ นอกจากนี้ ประเทศนี้มักเป็นเรื่องยากที่จะเข้าชนะและจะกำหนดแนวทางปฏิบัติในท้องถิ่น

3. การเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติในการจัดการการใช้ที่ดิน:

การเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติในการใช้ที่ดิน เช่น สถานที่ตั้งของการผลิตพืชผลและปศุสัตว์ การหมุนเวียนหรือการเปลี่ยนการผลิตระหว่างพืชผลกับปศุสัตว์ การย้ายการผลิตออกจากพื้นที่ชายขอบ การเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นของการใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลง ตลอดจนทุนและปัจจัยการผลิต สามารถช่วยลดความเสี่ยงได้ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในการผลิตทางการเกษตร การปรับลำดับการปลูกพืชรวมถึงการเปลี่ยนระยะเวลาการห่วง การปลูก การฉีดพ่น และการเก็บเกี่ยว เพื่อใช้ประโยชน์จากระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงของฤดูกาลปลูกและระดับความร้อนและความชื้นที่เกี่ยวข้องเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงเวลาในการห่วงหรือปลูกในทุ่งสามารถช่วยให้เกษตรกรควบคุมความiyawของฤดูปลูกเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ดีขึ้น การปรับตัวของเกษตรกรอาจเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนระยะเวลาของการชลประทานหรือการใช้ปัจจัยการผลิตอื่นๆ เช่น ปุ๋ย

4. การปรับตู้การการปลูกพืช:

การปรับวันที่ปลูกเพื่อลดผลกระทบของอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นของภาวะเป็นหมันของดอกเดือยสามารถนำไปใช้เพื่อลดความไม่แน่นอนของผลผลิต โดยหลีกเลี่ยงไม่ให้มีช่วงออกดอกออกตระหง่านที่ร้อนที่สุด มาตรการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบด้านลบของความแปรปรวนทางภูมิอากาศที่เพิ่มขึ้นตามปกติในเขตต้อนแห้งแล้งและกึ่งแห้งแล้ง อาจรวมถึงการเปลี่ยนแปลงปฏิทินการปลูกพืชเพื่อใช้ประโยชน์จากช่วงเวลาที่เปียกชื้น และเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์สภาพอากาศที่รุนแรง (เช่น ไต่ฟุนและพายุ) ในระหว่างฤดูปลูก ระบบการปลูกพืชอาจมีการเปลี่ยนแปลงให้รวมถึงการปลูกพันธุ์ที่เหมาะสม (เพื่อต่อต้านการบีบอัดการพัฒนาพืช) การเพิ่มความเข้มข้นของพืช (เช่น จำนวนพืชผลต่อเนื่องที่ผลิตได้ต่อหน่วยพื้นที่ต่อปี) หรือการปลูกพืชประเภทต่างๆ เกษตรกรจะต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงระบบอุทกวิทยาโดยการเปลี่ยนพืชผล

5. การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ:

เทคโนโลยีการอนุรักษ์ทรัพยากร (The resource-conserving technologies (RCTs)) ครอบคลุมแนวทางปฏิบัติที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิต และให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจทันที สามารถระบุตัวตนได้ และพิสูจน์ได้ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การประหยัดน้ำ เชือเพลิง และความต้องการแรงงาน และปลูกพืชได้ทันเวลาส่งผลให้ผลผลิตดีขึ้น ผลผลิตข้าวสาลีในสภาพแวดล้อมที่เน้นความร้อนและน้ำสามารถเพิ่มขึ้นได้อย่างมีนัยสำคัญโดยการนำ RCT มาใช้ ซึ่งลดผลกระทบด้าน

สิ่งแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยให้เหลือน้อยที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฟาร์มขนาดเล็กและขนาดกลาง แนวทางปฏิบัติในการอนุรักษ์ทรัพยากร เช่น การไถพรวนเป็นศูนย์ (ZT) ช่วยให้เกษตรกรสามารถห่วนข้าวสาลีได้เร็วขึ้นหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าว

ดังนั้นหัวพืชและเต้มเมล็ดพืชก่อนที่จะเริ่มมีสภาพอากาศร้อนก่อนมรสุม เมื่ออุณหภูมิเฉลี่ยในภูมิภาคสูงขึ้น การห่วนเมล็ดตั้งแต่นี้น่า จะมีความสำคัญมากขึ้นสำหรับข้าวสาลี ผลกระทบนามแสลงให้เห็นว่า RCT ถูกนำมาใช้มากขึ้นโดยเกษตรกรในแบบข้าวสาลีข้าวของที่ระบอบอินโด Gangetic เนื่องจากมีข้อดีหลายประการของการประยัดแรงงาน การประยัดน้ำ และการปลูกข้าวสาลีในระยะแรก RCTs ในระบบข้าว-ข้าวสาลียังมีผลกระทบที่ซัดเจนต่อการบรรเทาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แนวทางการจัดการพืชผลเหล่านี้ควรควบคู่ไปกับมาตรการปรับปรุงพืชผลเพื่อการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในวงกว้าง การจัดการดินและน้ำมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยอุณหภูมิที่สูงขึ้นและรูปแบบการตกตะกอนที่เปลี่ยนแปลงไป น้ำจะกลายเป็นทรัพยากรที่ขาดแคลนต่อไป ความพยายามอย่างจริงจังในการอนุรักษ์น้ำ การปรับปรุงการเก็บเกี่ยวน้ำในการเข้าถึงการชลประทาน และประสิทธิภาพการใช้น้ำ จะกลายเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการผลิตพืชผลและการจัดการการดำรงชีวิต เกษตรกรต้องได้รับการฝึกอบรมและมีแรงจูงใจในการใช้เทคนิคการอนุรักษ์น้ำในฟาร์ม ระบบชลประทานขนาดเล็กเพื่อประสิทธิภาพการใช้น้ำที่ดีขึ้น การคัดเลือกพืชผลที่เหมาะสม เป็นต้น หลักการเพิ่มการแทรกซึมของน้ำพร้อมกับการปรับปรุงการรวมตัวของดิน การลดการใหลบ่าด้วยการใช้รูปทรง สันเข้า การป้องกันความเสี่ยงด้านพืชพรรณ ฯลฯ และการลดการระเหยของดินด้วยการใช้วัสดุคลุมดินที่ตอกด้างจากพืชสามารถนำมาใช้เพื่อการจัดการน้ำในดินได้ดีขึ้น

6. การย้ายถิ่นฐานพืชผลในพื้นที่ทางเลือก:

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในแห่งของอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น คาร์บอนไดออกไซด์ ระดับ ความแห้งแล้ง และน้ำท่วมจะส่งผลกระทบต่อการผลิตพืชผล แต่ผลกระทบจะแตกต่างกันไปตามพืชผลและภูมิภาค มีความจำเป็นต้องระบุพืชผลและภูมิภาคที่มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลง/ความแปรปรวนของสภาพอากาศมากกว่า และย้ายไปยังพื้นที่ที่เหมาะสมมากขึ้น ตัวอย่างเช่น เป็นที่เข้าใจกันว่าอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลต่อคุณภาพของพืชผล โดยเฉพาะพืชที่มีกลิ่นหอมที่สำคัญ เช่น ข้าวบาสมاتิและชา พื้นที่ทางเลือกที่จะเหมาะสมกับพืชดังกล่าวจากมุ่งมองด้านคุณภาพจำเป็นต้องได้รับการระบุและประเมินความเหมาะสม

7. ความตระหนักรู้แก่เกษตรกรที่มีความรู้ด้านเทคนิค:

เกษตรกรในประเทศไทยกำลังพัฒนาของโลก ซึ่งมีงานวิจัยที่กำลังทดลองกับความแปรปรวนของภูมิภาคนานาหลายศตวรรษ มีความรู้มากมายเกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ที่สามารถช่วยในการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเข้าใจความเปลี่ยนแปลงด้านสภาพภูมิอากาศ มีความจำเป็นต้องควบคุมความรู้นี้และ

ปรับแต่งให้เหมาะสมกับความต้องการสมัยใหม่ ความรู้ทางนิเวศวิทยาแบบดั้งเดิมของผู้คนได้รับการพัฒนาและดำเนินการซึ่งผ่านการทดสอบของเวลาสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกและทางเลือกที่เป็นไปได้สำหรับมาตรการปรับตัว การศึกษาทางมนุษยวิทยาและสังคมวิทยาได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรโดยชุมชนและการเรียนรู้ทางสังคม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคต ระบบความรู้ของชนผู้เฒ่าและเนินเขากำลังตั้งครรภ์ด้วยแนวทางปฏิบัติของชนพื้นเมืองที่ใช้สำหรับการคุ้มครองและการอนุรักษ์น้ำฝน การจัดการสารอาหารและวัชพืช การผลิตพืชผล และการคุ้มครองพืช ระบบความเชื่อของพวกรเข้าช่วยในการพยากรณ์อากาศและความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพการปรับตัวในการปลูกพืช ในระหว่างที่อยู่อาศัย ชนพื้นเมืองในพื้นที่ภูมิประเทศที่ไม่ล้ายผ่านประสบการณ์ การทดลอง และความรู้ที่สั่งสมมา ได้คิดค้นวิธีการลดความเสี่ยงต่ออันตรายทางธรรมชาติ การศึกษาแสดงให้เห็นว่าความเข้าใจของพวกรเข้าพัฒนาไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติหรือภูมิอากาศ

8. ปรับปรุงการจัดการโรคและแมลง:

การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิและความแปรปรวนของปริมาณน้ำฝนจะส่งผลกระทบต่อการเกิดศัตรูพืช และโรคและความรุนแรงของพืชผลหลัก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างศัตรูพืช/วัชพืช-พืชอาศัย โดยส่งผลกระทบต่อประชากรศัตรูพืช/วัชพืช ประชากรที่เป็นพืชอาศัย และปฏิสัมพันธ์ของศัตรูพืช/วัชพืช-พืชอาศัย กลยุทธ์การปรับตัวที่เป็นไปได้บางประการอาจ เช่น:

- พัฒนาพันธุ์ต้านทานต่อศัตรูพืชและโรค
- การนำการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานมาใช้โดยเน้นที่การควบคุมทางชีวภาพและการเปลี่ยนแปลงในแนวทางปฏิบัติทางวัฒนธรรมมากขึ้น
- การพยากรณ์ศัตรูพืชโดยใช้เครื่องมือล่าสุด เช่น การสร้างแบบจำลอง
- พัฒนาเทคนิคการผลิตและพืชผลทางเลือก ตลอดจนสถานที่ที่สามารถต้านทานการรบกวนและความเสี่ยงอื่นๆ

การจัดการศัตรูพืชและโรคโดยใช้พันธุ์และพันธุ์ต้านทาน สารกำจัดศัตรูพืชจากธรรมชาติ ทางเลือก ยาฆ่าแมลงจากแบคทีเรียและไวรัส ฟิโรโมนในการควบคุมการสืบพันธุ์ของศัตรูพืช ฯลฯ สามารถนำมาใช้เพื่อความยั่งยืนของกระบวนการผลิตทางการเกษตร สารชีวภาพมีบทบาทสำคัญในการจัดการศัตรูพืช ดังนั้นแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมศัตรูธรรมชาติ เช่น การปล่อยผู้ล่าและปรสิต ปรับปรุงแหล่งที่อยู่อาศัยของศัตรูธรรมชาติ อำนวยความสะดวกให้กับตั้งตัวและแอบดอก การปลูกพืชหมุนเวียนและหลากหลายการระบบการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน

การปลูกพืชควรบูรณาการในแนวทางปฏิบัติในการจัดการศัตรูพืช การลดการใช้ยาฆ่าแมลงจะช่วยลดการปล่อยก๊าซcarbon dioxide

9. การพยากรณ์อากาศที่ดีขึ้น:

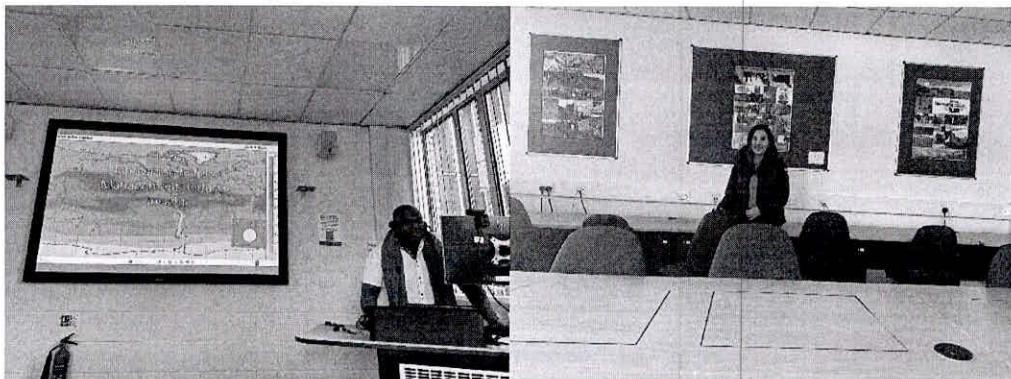
ระบบพยากรณ์อากาศและการเตือนภัยล่วงหน้าจะมีประโยชน์อย่างมากในการลดความเสี่ยงของศัตรูทางภูมิอากาศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สามารถช่วยนักวิจัยและผู้บริหารในการพัฒนาแผนปลูกเรือนได้อย่างมาก

10. แผนการประกันพืชผล:

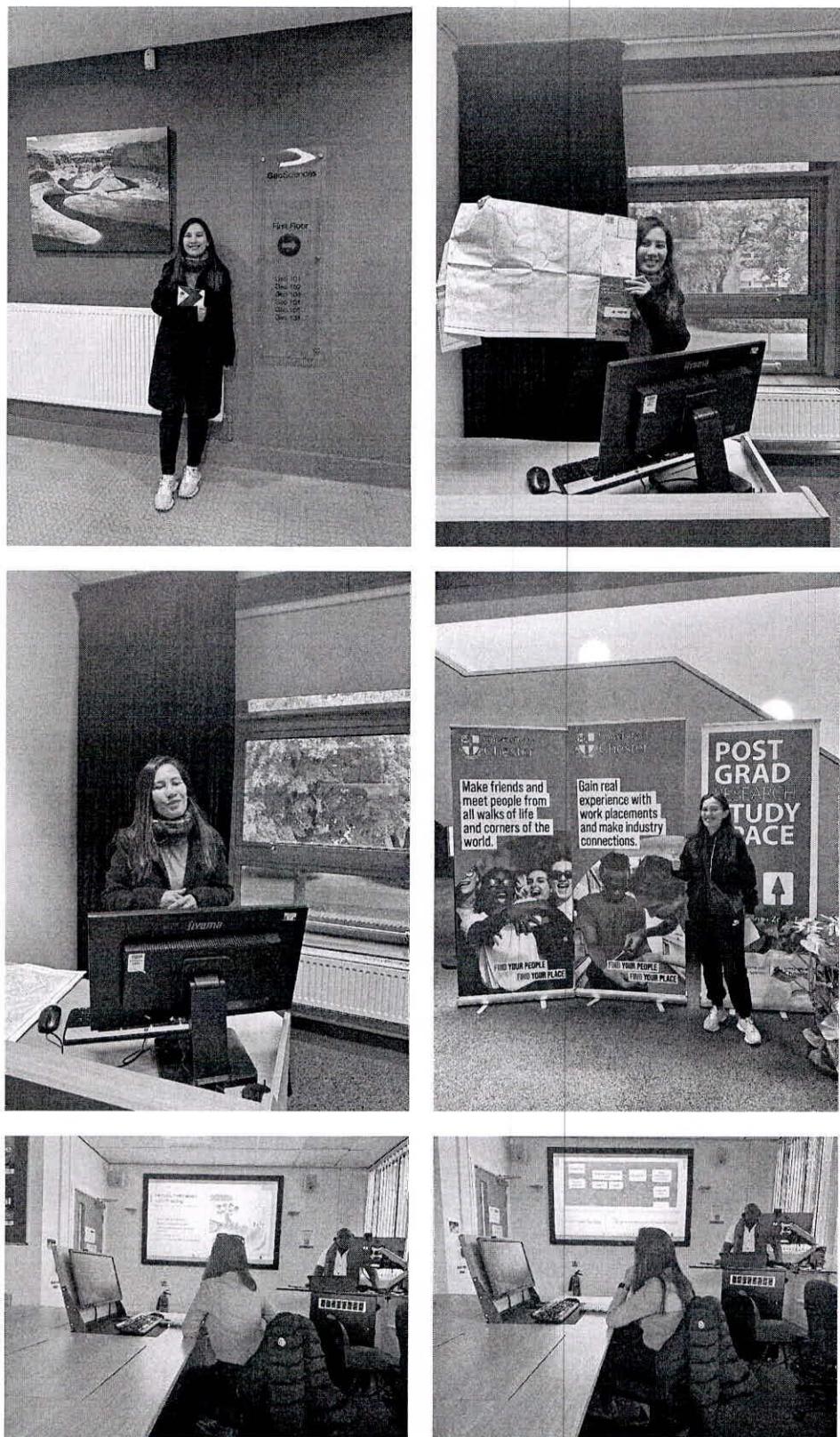
นวัตกรรมด้านการเงินโดยทั่วไปและในผลิตภัณฑ์ประกันภัยรายย่อยโดยเฉพาะอาจช่วยให้เกษตรกรสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ แม้ว่าการเงินรายย่อยประสบความสำเร็จอย่างกว้างขวางในฐานของการแทรกแซงเพื่อการพัฒนา แต่เกษตรกรยากจนจำนวนมากยังคงขาดการเข้าถึงบริการทางการเงินที่มีต้นทุนต่ำ เช่น การออมและสินเชื่อ ในกรณีที่ไม่มีบริการเหล่านี้เกษตรกรมักจะเชื่อมต่อข้อมูลด้วยตนเองในการตอบสนองต่อผลผลิตทั้งที่ดีและไม่ดี และความสามารถในการนำเทคโนโลยีใหม่ มาใช้ ขบวนการการเงินรายย่อยมีแรงผลักดันที่สำคัญและมีแนวโน้มที่จะแพร่กระจายไปยังพื้นที่ชนบทที่ยากจนต่อไป เมื่อเทียบกับไมโครไฟแนนซ์แล้ว นวัตกรรมและการประกันภัยรายย่อยยังมีข้อจำกัดมากกว่ามาก มีข้อกำหนดที่จะต้องให้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการประกันภัยสำหรับกิจกรรมการเกษตรเพื่อลดความเสี่ยงที่ต้องเผชิญกับฝนตกหนัก ลูกเห็บ ภัยแล้ง แมลงศัตรูพืช ฯลฯ เพื่อจุดประสงค์นี้ ชุมชนพัฒนาภาครัฐ ธนาคารเอกชน และบริษัทประกันภัยต่อควรดำเนินการเพื่อจุดประสงค์นี้ องค์กรพัฒนาเอกชน ฯลฯ

2.4 ภาพกิจกรรมการเข้าฝึกอบรม และ การศึกษาดูงาน

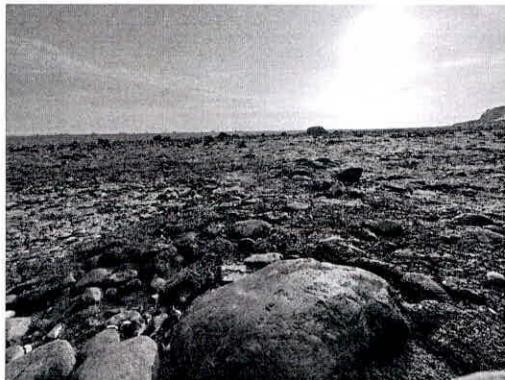
การอบรม และ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับสังคมภูมิศาสตร์ และสภาพการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศต่อภาคการเกษตร สร้างอาณาจักร

ภาพที่ 1 บรรยากาศการฝึกอบรม

ภาพที่ 2 บรรยากาศการฝึกอบรม

ภาพที่ 3 บรรยากาศการดูงานนอกสถานที่

ภาพที่ 4 บรรยากาศการดูงานนอกสถานที่และการฝึกปฏิบัติ

2.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) ประโยชน์ที่ผู้รับทุนได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมหลักสูตร Climate Change Courses And Programs For Professionals ณ Chester University สหราชอาณาจักร ระหว่างวันที่ 1-31 พฤษภาคม 2567 และ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ มีดังนี้
  - 1.1) ได้รับการพัฒนาด้านวิชาการและด้านการวิจัยทางการศึกษา
  - 1.2) สร้างเครือข่ายนักวิจัยในระดับมหาวิทยาลัยนานาชาติ
- 2) ประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยได้รับ
  - 2.1) บุคลากรของมหาวิทยาลัยได้รับการพัฒนาความรู้ทางด้านวิชาการและด้านการวิจัยทางการศึกษา
  - 2.2) เกิดเครือข่ายนักวิจัยในระดับมหาวิทยาลัยนานาชาติ
  - 2.3) เพย์แพร์ความรู้ที่ได้ในเว็บไซต์ของสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์
  - 2.4) นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการอบรมมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณาจารย์ในสาขาวิชาโดยการจัดทำเป็นการจัดการความรู้ของสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ และนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในชุดวิชา 91720 การส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพัฒนา

2.6 ข้อเสนอแนะ

การที่มหาวิทยาลัยสู่ให้บรรยายได้จัดให้มีทุนไปเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมหลักสูตร Climate Change Courses And Programs For Professionals ณ Chester University สหราชอาณาจักร ระหว่างวันที่ 1-31 พฤษภาคม 2567 นั้น ทำให้เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรและมหาวิทยาลัยฯ เป็นอย่างมาก จึงควรมีการจัดสรรทุนในลักษณะนี้เพิ่มขึ้น เพื่อสร้างโอกาสให้บุคลากรด้านวิชาการมีประสบการณ์ด้านการวิจัย ได้มุ่งมองงานวิจัยที่ทันสมัย และเพื่อสร้างเครือข่ายนักวิจัยต่อไป